

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához **Esettanulmányok**

Ez a munka [Creative Commons Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 \(CC BY-NC-SA 4.0\) Nemzetközi Licenc](#) engedéllyel rendelkezik.

Az Európai Bizottság támogatása ezen kiadvány elkészítéséhez nem jelenti a tartalom jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők álláspontját tükrözi, valamint a Bizottság nem tehető felelőssé ezen információk bármilyen felhasználásáért.

Tartalomjegyzék

1	Közösségi gyümölcsész bizonyítvány (Egyesült Királyság)	3
2	“A táj adta jóllét” képzés (Magyarország)	6
3	Gyümölcsösök kaszálása képzés (Egyesült Királyság)	7
4	Európai Gyümölcsésznap (Nemzetközi)	9
5	Gyümölcsoltó tanfolyam (Németország)	11
6	Határozzunk gyümölcsfajtát! - képzés (Németország)	12
7	Almanap (Egyesült Királyság)	13
8	Hagyományos gyümölcsösök iskolai versenye (Lengyelország)	15
9	A Kosztela-projekt (Lengyelország)	17
10	Kis gyümölcsprések hálózata (Németország)	19
11	Utazó prések (Németország)	21
12	Egy hagyományos helyi termék új élete (Olaszország)	23
13	Éledő örökség (Olaszország)	25
14	Egy őszi gyümölcsfesztivál (Magyarország)	26
15	Trust Juice (Egyesült Királyság)	28
16	A Természetes Gyümölcsös Tanúsítvány (Egyesült Királyság)	30
17	Oltóágbörze (Egyesült Királyság)	32
18	Gyümölcsös Hálózat (Egyesült Királyság)	33

1 Közösségi gyümölcsész bizonyítvány

Akkreditált képzés gyümölcsösök fenntartói és önkéntesek számára

Bevezető

Ez a háromszintes képesítés 2016-2017-ben született a Crossfields Institute segítségével és a Heritage Lottery pénzügyi támogatásával. A tanfolyamot az Európai Szociális Alap Ügynökség támogatta és a gazdaságilag inaktív személyek, illetve munkanélküliek számára ingyenes. A program anyagi önállóságának elősegítéséért a képzés nagyívű, részben online változata jelenleg fejlesztés alatt áll.

Helyszín: Egyesült Királyság

Kapcsolat: Jo Homan, The Orchard Project, jo@theorchardproject.org.uk

Időszak: évi 1-2 tizenhat fős képzés

Tanulási célok

A Crossfield Institute Háromszintes Közösségi Gyümölcsész Bizonyítvány (Certificate in Community Orcharding, CICO) céljai

- Magasabb szintű képesítést alapoz meg
- Támogatja a résztvevők személyes fejlődését, elmélyülését a tanulásban

Az alábbi témákon és gyakorlatokon keresztül:

- A közösségi gyümölcsösök holisztikus kezelése és a biológiai sokféleség fontossága
- Termőképes gyümölcsfák és ősgyümölcsfák egészséges növekedését szolgáló átfogó szemlélet közvetítése
- Ültetés, metszés, oltás és talajjavítás a gyakorlatban
- A növényhatározás gyakorlata és a botanikai szaknyelv ismerete, megértése
- A gyümölcsösök történelmi, társadalmi és gazdasági értékei
- A közösségi döntéshozatal társas dinamikája közösségi gyümölcsösökben

Nő az érdeklődés a városi zöldterületek közösségkovácsoló ereje, a szabadtéri helyszínek közösségi hasznosítása iránt, hogy a

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához
Esettanulmányok

városok, falvak biológiai sokfélesége gazdagodjon, és új élőhelyek jöjjenek létre.

A közösségi gyümölcsösök egyszerre építik ember és természet kapcsolatát, és gazdagítják a biodiverzitást.

Jelentősen hozzájárulhatnak a lakosság élelmezéséhez, egészségéhez, jóllétéhez, és közösségeink rezilienciájához (rugalmas ellenállóképességéhez). Emellett gyakorlati tudást éltetnek, és széles rétegek számára elérhető, nagy becsben tartott, természetben gazdag közösségi tereket nyújtanak.

Az új és újra felfedezett gyümölcsösök növekvő számával egyre fontosabb a közösségi térként működő gyümölcsösök megfelelő tervezéséhez és fenntartásához elengedhetetlen tudás, készség és rátermettség.

Program

A képzés azoknak szól, akik gyümölcsfák gondozásához, gazdag biológiai sokféleségű élőhelyek létrehozásához és közösségi gyümölcsösökben végzett munkához kívánnak szemléletet, tudást és készségeket fejleszteni.

A háromszintes bizonyítvány négy tanulmányi egységből áll. Az első két rész kötelező, a második kettő közül a tanuló választhat. Mind a négy tanulmányi rész elvégezhető, de a bizonyítványt már három teljesítése után megkapják.

1. rész: Amit a közösségi gyümölcsészetről feltétlenül tudni kell

Történeti háttér, alapfogalmak. Növényélettan, növényhatározás. A gyümölcsösök holisztikus kezelésének alapjai, biológiai sokféleség a talaj felett és a talajban.

2. rész: Közösségi gyümölcsészet a gyakorlatban

Gyakorlati tudás bővítése. Gyümölcsfák ültetése, szaporítása, gondozása a gyakorlatban. Csoportokat hatékonyan működtető folyamatok.

3. rész: Élő gyümölcsösök kezelése

Az élő, felhagyott gyümölcsösök kezelése különleges szaktudást igényel! Az ősfák felismerése. Ősgyümölcsös kezelése. Növényrendszertan, gyümölcsfa fajták felismerése, almahatározás, növényhatározás termő gyümölcsösökben.

4. rész: Tervezzünk ellenállóképes közösségi gyümölcsöst!

A terület felmérése, új gyümölcsös tervezése. Milyen az ellenállóképes gyümölcsös? Kövessük az ellenálló-képesség elveit a növények kiválasztásában és tervezéskor! További növényszaporítási és metszési technikák.

Az első hat képzés tizenkétnapos élő (offline) tanfolyamon valósult meg. A tervezett online képzés öt nap személyes jelenléte egészül ki online foglalkozásokkal.

Nyilvánosság

[Posztterek, fotók, sajtóanyagok](#)

Képek a tanfolyamok résztvevőiről az Orchard Project facebook oldalán

Oktatási segédanyag

- 250 oldalas tankönyv, feladatlap, tanári és tanulói kézikönyvek, órai segédanyagok (pl. tervező készlet gyümölcsösökhöz, tápláléklánc a talajban játék)
- A fejlesztés alatt álló honlap anyaga: 14 film, 23 Power Point előadás hanggal, 30 pdf. Belső minőségbiztosítási sablonok.

Eszközök és támogatás

- változatos helyszínek London környékén
- képzési naptól függő eszközigény
- online képzési felület

Eredmények

A tanfolyam elvégzése után két hónappal két képzés résztvevői között felmérés készült. A megkérdezettek több mint fele tervezi, hogy a tanultakkal kapcsolatos fizetett vagy önkéntes munkára jelentkezik, illetve támogatna gyümölcsöst. Egy hatvan fős kurzus 80%-ban nő, 20%-ban színesbőrű, többségében 30 és 60 év közötti résztvevőjének mintegy 80%-a szerzett képesítést.

2 „A táj adta jóllét” tanfolyam

Hétfégi tanfolyam ökológiáról, örökségről és gyümölcsösökről

Helyszín: Gömörszőlős, Magyarország

Kapcsolat: Gyulai Iván, Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért

Alapítvány, gyulai@ecolinst.hu

Tanfolyam ideje: hétfévente

Cél:

Gömörszőlős határában 15 hektár gyümölcsös található, melynek kezelését az aktív korú népesség fogyásával párhuzamosan a falusiak felhagyták. Az alapítvány a középkori gyümölcsöskertek fenntartásához, a felújítási munkálatokat elvégzéséhez önkénteseket toboroz. A cél a hagyományos gyümölcsfajták, tájkép, a féltermészetes mozaikos élőhelyek megőrzése, és az önkéntesek oktatása a helyi hagyományos gyümölcsfajták értékéről és a hagyományos, felhagyott gyümölcsösök kezelésének módjairól.

Program

Az önkéntesek (alkalmanként 10-15 fő) csütörtök délután érkeznek, általános tájékoztatást kapnak az Intézet működéséről, a munka céljáról, az elvégzendő feladatokról és a munkabiztonsági előírásokról.

- Péntek - a helyszín bemutatása, a fenntarthatóságot szolgáló technológiák ismertetése az oktatási központban
- Szombat és vasárnap - időszaktól függő munkák
 - aljnövényzet szelektálása az idős, egyedülálló fák körül
 - gyökérhajtások szelektálása szilvafák körül
 - gyepkezelés kaszával
 - új fák ültetése

A tanfolyam tartalma

- A hagyományos gyümölcsösök jellemzői, történetük, felhagyásuk okai
- Hagyományos gyümölcsfajták, ökológiájuk és a helyi viszonyokhoz alkalmazkodott fajták fontossága
- Természetvédelem, állat- és növényfajok védelme a gyümölcsösben
- Különböző fák stratégiái
- A szaporítás módjai (pl. légbujtás), faültetés
- A gyümölcsösökben élő indikátor növények
- A gyümölcsfeldolgozás útja, többek között sörkollektoros aszaló készítése és használata

Oktatási segédlet

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához

Esettanulmányok

Ökológiai Intézet

a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány

Ellátás

Az étkezéseket és a szállást az alapítvány oktatóközpontja biztosítja, melyhez a résztvevők is hozzájárulnak. Az alapítvány minden eszközt és felszerelést biztosít.

Eredmények

- Hagyományos gyümölcsösök megőrzése és ökológiai szempontok szerinti gondozása
- Tudásátadás és gyakorlati oktatás a résztvevőknek, 10 év alatt több mint 60 tanfolyamon

3 Gyümölcsösök kaszálása képzés

Csendes és zöld gyepápolás a gyümölcsösökben

Bevezetés

A kezelt és kezeletlen gyeppek, kifejlett fák, cserjések és határoló sövények váltakozásával idős és fiatal gyümölcsösök egyaránt kiemelkedően mozaikos növényzeti és élőhelyszerkezetet kínálnak. A képzés a talajfelszín növényzetének gyakorlati kezelésére összpontosít az élővilág és a természetes sokféleség gazdagításáért.

Helyszín: Kings Lynn, Egyesült Királyság

Kapcsolat: Richard Brown, Emorsgate Seeds, <https://wildseed.co.uk>

Időszak: Július

Célok

- A biztonságos, hatékony kaszálás és kaszafenés gyakorlati alapjai

- A kaszálás mint az élővilág sokféleségének kiteljesedését segítő rugalmas és praktikus gyepkezelési módszer
- Miért jobb választás a kézi kasza a gépi megoldásoknál?
- Hogyan gazdagítja a természetes sokféleséget a hagyományos gyümölcsösök kaszálása? Milyen társadalmi értékeket nyújt?

Program

Délelőtt

- Ismerkedés
- A kasza részei
- A kasza előkészítése
- Biztonságos használat
- Gyakorlás

Délután

- Fűfélék és vadvirágok
- További gyakorlás magasabb fűben, nehezebb körülmények között
- További támogatás
- Eszközvásár

A tanfolyam az Emorsgate's vetőmaggazdaságban zajlott, Norfolk és Lincolnshire határában. A kaszálás a hagyományos almafajtákból 15 éve telepített gyümölcsösünkben folyt. A képzés napján kaszavásárlásra és kölcsönzésre nyílt lehetőség. A részvételi díj 60 font volt.

Nyilvánosság

A képzést a Stamford Közösségi Gyümölcsös Csoport tagjai és önkéntesei, az East of England Apple and Orchard Project (Kelet-Angliai Alma és Gyümölcsös Program) és egyéb gyümölcsész csoportok körében hirdettük.

Oktatási segédanyag

Kaszálás tanfolyamok

A világhálón sokféle film található a kaszálásról változó minőségben. Az alábbiak megfelelő technikát mutatnak be:

[A kaszálás gyakorlata - filmek angolul](#)

[Filmeik kaszálásról angol nyelven](#)

Eszközök

[Kaszák és tartozékok, információ a kaszálásról angolul](#)

[Gyors összeállítási útmutató angolul](#)

Eredmények

- A résztvevők megkezdhetik saját gyümölcsöseik kaszálását
- Képesek átadni a tudást
A kisléptékű és a közösségi gyümölcsösök természetes sokfélesége nő
- A kaszálék mulcsnak, takarmánynak és más célokra használható
- Megkezdése könnyebb, gyorsabb, megbízhatóbb, így szakaszosan végezhető (rendszeres kis részletekben)
- Csendesebb és kevesebb fosszilis tüzelőt fogyaszt

4 Európai Gyümölcsésznapi

A hagyományos gyümölcsösök éves ünnepe

Bevezető

Az Európai Gyümölcsésznapi hagyománya 2021 április végén a gyümölcsösök tavaszi virágba borulásával indult, hogy mind megtapasztalhassuk, megcsodálhassuk, megismerhessük a helyi hagyományos és közösségi gyümölcsösöket, változatos fáik virágzását. Az első alkalommal a gyümölcsösök természeti, kulturális és kulináris örökségét az online és egyéb helyi és országos sajtó mutatta be, és helyi gyümölcsösök nyílt napjainak és rendezvényeinek látogatására biztatott. A Nemzetközi Gyümölcsésznapi ötlete az ausztriai AGRE Streuobsttől származik. Számos nemzetközi szervezettel léptek partnerségre, mint az [Umweltdachverband](#), [BirdLife](#), [NABU](#), Lallinger Winkel Gyümölcsös Képzési Központ és Hochstamm Németország.

Helyszín: Németország, Ausztria

Kapcsolat: Hannes Buerckmann, Hochstamm Deutschland,
buerckmann@neulandplus.de

Akción ideje: 2021-től minden április utolsó péntekje

Cél:

A hagyományos és közösségi gyümölcsösök ünnepe, sokféle értékük bemutatása, figyelemfelhívás, érdeklődés felkeltése.

A hagyományos gyümölcsösök értékeit terjesztő, széles körű együttműködések Európa-szerte

Program

- Hálózatépítés, együttműködés, tapasztalatcsere Európa-szerte
- Az Európai Gyümölcsésznapi hírenek széles körű online terjesztése
- Sokféle promóciós anyag fejlesztése
- Ajánlott akciók és tevékenységek bemutatása személyek, családok, civil szervezetek, cégek, szakmai testületek és önkormányzatok számára
- Kapcsolódó lehetséges projektek felkutatása további európai partnerekkel

Program

- Tavaszba merülés - a tavaszi virágnyílás szépségének, nyugalmanak öröme
- Hagyományos tavaszi események látogatása - a május elseji hagyományok és ősi májusi termékenységünnepek felvezetéseként
- Bemutatókon megcsodálható fajok, fajták, gyökéralanyok gazdag sokfélesége
- Az éghajlatváltozás jelei - Vegyük észre, megváltoztak az évszakok!
- Százféleképp használható termék és szolgáltatás hagyományos gyümölcsösökből

Tevékenységek

- Virágfotózás
- A virágzási időszak nyomon követése
- Gyümölcsfák szaporítása magról és vegetatívan, különféle gyökéralanyokon
- Beporzó rovarok megfigyelése
- Termékkóstoló és vásár

Nyilvánosság

Az esemény meghirdetése főként a közösségi média és a kapcsolódó honlap útján történt.

Eredmények

- A nap középpontjában a gyümölcsösök természeti, kulturális és kulináris öröksége állt.
- Lehetővé vált a kapcsolódás a változatos gyümölcsfák és helyi tájfajták nyújtotta gazdag természetes sokféleséghez, a gyümölcsösök rovar- és madárvilágához.
- Bemutatkozott a gyümölcsösök kulturális öröksége májusi hagyományokkal, dalokkal és népszokásokkal, és sokféle hagyományos termék, például gyümölcsle, gyümölcsaját, lekvár, csatni, bor, ecet is.

- A vírushelyzet utáni felépülés részeként lehetővé vált a teljesebb kapcsolódás a természethez. Sok gyümölcsös adott teret batyubáloknak és más közösségi eseményeknek.
- Egyes gyümölcsösök önkénteseket toboroztak, mások kiveszőben lévő gyümölcsész hagyományokat mutattak be, például oltást és metszést.
- Egyértelműen nőtt a köztudatban élő gyümölcsfajok és fajták száma mint egészséges vegetáriánus ételek és italok forrása

5 Gyümölcsoltó tanfolyam

A gyümölcsfajták szaporításának ősi gyakorlata

Helyszín: Eifel, Németország

Kapcsolat: Astrid Heistert-Klink,
astrid.heistert-klink@sonne-streuobstwiesen.de

Tanfolyam ideje: Novembertől áprilisig

Cél

- A résztvevők megtanulják a különféle oltási módszerek célját, gyakorlatát
- Fajokhoz illő módszereket ismernek meg

A tanfolyam évente megrendezésre kerül. Az egyesületi honlap, hírlevél, helyi sajtó, plakátok, szórólapok népszerűsítik. Az egyenként legfeljebb húsz fős képzések 7-8 órás alkalmakon zajlanak bemutatókkal és gyakorlattal, kb. óránként szünettel.

Eszközök és támogatás

- laptop, projektor, bemutató, vetítövásznon, lézermutató
- írószerek, kiadványterjesztés
- kötény minden résztvevőnek, megelőző jelleggel ragtapasz
- oltókések (balkezeseknek is), metszőollók, oltószalagok, oltóviasz
- gyökéralanyok, oltóvesszők, címkék, időjárásálló tollak

Program

Elmélet

- Bevezetés: Miért fontos az oltás és szemzés?
- Különféle szaporítási módszerek bemutatása
- Mikor mely módszer használatos, és miért?
- Oltóalany nevelése magról és sarjról. Hol szerezhetők be?

- Milyen a jó oltóág? Mikor gyűjtsük? Hogyan tároljuk?
- A friss oltványok gondozása

Gyakorlat

- Munkavédelem és személyes biztonság
- A felszerelés és helyes használata
- Az angolnyelves párosítás gyakorlása fűz- vagy hársvesszőkkel
- Oltványok készítése saját célra

Eredmények

- Gyümölcsoltó képzés 20 fős csoportokban
- A különféle oltási módok elsajátítása
- Hagyományos fajták megőrzése oltással, a különböző módszerek összehasonlítása
- Részvétel régi fajták mentésében
- Végül a résztvevők a magukkal hozott oltóágakat alanyra olthatják

6 Határozzunk gyümölcsfajtát! - képzés

Keressünk határozó bélyegeket, jellemzőket!

Helyszín: Eifel, Németország

Kapcsolat: Astrid Heistert-Klink Astrid.Heistert-Klink@sonne-streuobstwiesen.de

Tanfolyam ideje: November elején évente

Célok

- Ismerjük fel a különféle alma- és körtefajták jellemzőit
- Ismerjük az összetéveszthető fajtákat
- Tudjunk többet a helyi és a történelmi fajtákról

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához
Esettanulmányok

Eszközök és támogatás

- laptop, projektor, bemutató, vetítövászon, lézermutató
- írószerek, kiadványterjesztés árusítás
- gyümölcsfajták széles választéka
- kések és vágódeszkák

Az egyesületi honlapon és hírlevélben, helyi sajtóban, plakátokon és szórólapokon népszerűsített tanfolyam minden évben megrendezésre kerül.

Az egyenként legfeljebb húsz fős képzések 7-8 órás alkalmakon zajlanak bemutatókkal és gyakorlattal, kb. óránként szünettel.

Program

- Írjuk le és nevezzük meg a fajták felismeréséhez szükséges határozó bélyegeit
- Ismerjük meg néhány elterjedt fajta jellemzőit és ízét
- Sajátítsuk el a fajták pontos jellemzésének és megkülönböztetésének módját

Eredmények

A résztvevők elsajátították a gyümölcsfajták határozásának, pontos jellemzésének és a hasonló fajták megkülönböztetésének módját. A tanfolyam végén lehetőség nyílt a hozott fajták meghatározására.

7 Almanap

Népszerű országos esemény minden évben

Bevezető

Az almafajták sokféleségét és a hagyományos gyümölcsösök értékeit ünneplő almanap 1990 óta él. Születését a Common Ground civil szervezetnek köszönheti. Ma már több mint 300 helyszínen zajlik szerte az Egyesült Királyságban.

www.commonground.org.uk/apple-day

Helyszín: Stamford Művészeti Központ, Egyesült Királyság

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához
Esettanulmányok

Kapcsolat: Adam Cade, Stamford Community Orchard Group (SCOG),
scogchair@gmail.com

Akcio ideje: 16 éve október első szombatja

Cél

- Ismeretterjesztés a helyi almafajták értékéről
- Különböző almafajták bemutatása és kiállítása
- Hozott almafajtáinak meghatározása
- Változatos almatermékek elkészítésének, az almafeldolgozás sokféle módjának bemutatása.
- Előadások gyümölcsökről, gyümölcsösökről és termékeikről
- A csoport tevékenységének ismertetése és az ingyen kölcsönözhető gyümölcsfeldolgozó eszközök népszerűsítése

Program

A 10 és 16 óra között zajló rendezvényt mintegy 20 önkéntes vezényli le. A város szívében fekvő Művészeti Központ látogatása ingyenes, így sok család és bevásárló tér be pár órára két vásárlás között.

- 300 helyi tájfajta alma bemutatása
- Almahatározó asztal profi gyümölcsészekkel
- Almakóstoló asztal
- A CORE Orchard Project előadásai
- Méz, almalé, almabor kiállítás és vásár
- Almalé préselése

Az almanap népszerűsítési és szervezési költségeit a következő módon fedezik: tombolából vagy kockajátékból befolyó adományokból, az eseményhez kapcsolódó szervezetek és helyi termelők számára kiállító helyek bérbeadásával termékeik bemutatásához, almás kiadványok, képeslapok és poszterek eladásával.

Nyilvánosság

[Poszterek, fotók, sajtómegjelenések](#)
[SCOG almanap](#)

Oktatási segédanyag

Ingyenesen letölthető online anyagok gyűjteménye

Megvásárolható bevezető kiadvány - A SCOG alma- és gyümölcsös kert útmutatója

Támogatás

Terembérlés, kiállítók, önkéntesek, gyümölcsész szakemberek, adománygyűjtő termékek és szolgáltatások

Eredmények

- Mintegy ezer látogató tanult helyi hagyományos almafajtákról és gyümölcsösökről – fajtákról, ízeikről, szépségről és természetes sokféleségről.
- A meg nem határozott almák továbbítása DNS-tesztre az elveszett helyi tájfajták újralfedezéséért
- Gyümölcsösök és azonosított helyi tájfajták folyamatosan bővülő [térképe](#)

8 Hagyományos gyümölcsösök iskolai versenye

Fiatalok és közösségek oktatása országos szinten

Helyszín: Lengyelország

Kapcsolat: www.tradycyjnyasad.pl

Versenyt ideje: 2020-2021, februártól októberig

Bemutató

Az országos ismeretterjesztő akció általános- és középiskolai csapatversenyként folyt. A rendezvényt a Környezetvédelmi Bank (Bank Ochrony Środowiska) Alapítványa szervezte.

Cél

- Ismeretterjesztés hagyományos fajtákról, környezetkímélő, ökológiai szemléletű faápolásról.
- Lengyelország természetes sokféleségének és a tájfajta szilvák genetikai sokféleségének gazdagítása.

Az akció két célcsoportja:

- Fiatalok – hogy a felnövekvő nemzedék a hagyományos gyümölcsészet és a tájfajták kedvező egészségi hatásainak ismeretében értékes táplálékhoz jusson a jövőben.

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához

Esettanulmányok

TRADYCYJNY SAD BOŚ FUNDACJA

OGÓLNOPOLSKI KONKURS GRANTOWY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I PONADPODSTAWOWYCH

Zapraszamy szkoły do zakładania mini sadów składających się z min. 5 drzewek starych odmian śliwek na ogólnodostępnym terenie.

Celem projektu „Tradycyjny Sad” jest upowszechnianie wiedzy na temat starych odmian drzew owocowych i zachęcanie uczniów do aktywnego przywracanie ich w swoim sąsiedztwie.

ZAPISY TRWAJĄ DO: 16.02.2020 r.
zarejestruj zespół na stronie: www.tradycyjnyasad.pl

150 szkół, które stworzą najlepsze projekty otrzymają grant na zakup drzewek i materiałów potrzebnych do pracy.
PIŁA GRANTÓW: 30 000 PLN

DLA NAJLEPSZYCH ZESPOŁÓW PRZEWIĘDZIANO NAGRODY RZECZOWE
PIŁA NAGRÓD: 10 000 PLN

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W 3. EDYCJI KONKURSU!

ZAPISY I WIĘCEJ SZCZEGÓŁÓW: WWW.TRADYCYJNYSAD.PL

- Szélesebb nyilvánosság – hogy a felnőttek is elsajátíthassák a hagyományos fajtákból álló háztáji gyümölcsös létesítésének csínját-bínját.

Program

Az iskolaközi versenyre jelentkező legfeljebb 10 fős csoportok tanári vagy hitoktatói felügyelettel dolgoznak. A résztvevőkkel a kapcsolattartás internetes felületen keresztül történik, ahol minden szükséges információ megtalálható – az elvégzendő feladatok, szabályok, időrend, a beszámolókhöz szükséges nyomtatványok és egy széleskörű tudásbázis.

A kétfordulós verseny harmadik szakasza választható. A fordulók után a szervezőkhöz elküldött beszámoló készül.

Az első tervezési fordulóban a 10 fős csoportok résztvevői környezetet segítő kertészeti és faápolási ismereteket sajátítanak el. Ezek a csapatok felelnek a kezdeményezés iskolai népszerűsítéséért, a gyümölcsös helyszínének kiválasztásáért és előkészítéséért.

A versenyző csoportok:

- Gyümölcsészetről, hagyományos fajtákról, főként szilvákról tanulnak
- Természetes módszerekkel dolgozó gyümölcsészek együttműködését keresik
- Kiválasztanak néhány, a régióra jellemző gyümölcsfajtát
- Kiválasztják a leendő gyümölcsös helyszínét, és meghatározzák a közös használat módját
- Helyszínrajzot és költségbecslést készítenek.
- Összeállítják a gyümölcsös létesítéséhez szükséges pályázatot és önkénteseket toboroznak.

A második fordulóban történik a gyümölcsösök telepítése. Az előző forduló tervei aktív népszerűsítő kampány kíséretében megvalósulnak.

A versenyző csoportok:

- Vezetik a Gyümölcsös Krónikáját
- Ismeretterjesztő versenyeket szerveznek más tanulóknak
- Felnőtteknek szóló népszerűsítő anyagokat, például posztereket, kiadványokat készítenek, előadást tartanak
- Szülői Fórumot szerveznek – diák-szülő találkozót, ahol a diákok ismertetik és népszerűsítik a hagyományos gyümölcsösök értékeit.
- Gyümölcsfákat, társnövényeket ültetnek, és ha szükséges, bekerítik a területet.

Oktatási segédanyag

A gyümölcsstermesztés alapjai útmutató – kezdő gyümölcsészeketől a szakértőig
[Hagyományos gyümölcsösök versenye](#)
Kiadványok hagyományos lengyel alma, körte és szilvafajtákról (letölthető pdf formában)

Eszközök és támogatás

A verseny pénzbeli ösztöndíjat biztosít 200 zloty összegig az első fordulóban legjobbra értékelt 150 csapatnak. A megítélt összeg a tervezett anyag- és eszközigénytől, várható költségektől függ. A támogatás az iskola számlájára kerül. A legjobb csapatok további kisebb nyereményeket kapnak. A program teljes kivitelezése után minden fordulóért külön díjak járnak. A program ösztöndíjakra fordított összköltségvetése 40 000 zloty.

9 A Kosztela-projekt

A híres lengyel Kosztela almafajta után

Projekt típus

Szociális: Hagyományos gyümölcsösöket telepítéseenek magán- és közterületeken országszerte

Vállalati: A jövőben a leendő gyümölcsösök tulajdonosai helyi termékeiket (lekvárok, befőttek, aszalványok, sütemények) értékesíthetik

Közösségi: A helyi közösségek megismerkednek a hagyományos gyümölcsösök ökológiájával és a hagyományos gyümölcsfajtákkal

Helyszín: Lengyelország-szerte

Kapcsolat: biuro@agrinatura.pl

Program ideje: 2015 óta évente

Szolgáltatás

Az AgriNatura Alapítvány széles körben képez és támogat hagyományos gyümölcsösöket telepítő csoportokat 2015 óta: gazdálkodókat, közösségeket, mezőgazdasági iskolákat és tanácsadó központokat, kulturális intézményeket, kis civil szervezeteket.

Országszerte 200 helyszínen összesen 22 000 fa ültetését segítették. Egy gyümölcsösbe legalább 50, legfeljebb 200 fa kerül. Az alapítvány képzéseket szervez hagyományos gyümölcsösökről, régi tájfajtákról. A résztvevők a

telepítés módja mellett tanulnak a gyümölcsös gondozásáról és a tervezett használatnak megfelelő fajták kiválasztásáról.

Leírás

Az alapítvány a program megvalósításához precíz, tízlépcsős szabályrendszert alkotott

- Találkozók és toborzás
- Felmérések, elemzések, tereplátogatás, résztvevők kiválasztása
- Szerződések
- Gyümölcsösönként egyéni tervek kidolgozása
- Műhelymunkák
- Favásárlás
- A fák kiszállítása őszi vagy tavaszi telepítésre
- A hagyományos gyümölcsösök telepítése ősszel vagy tavasszal
- A gyümölcsös nyomon követése a telepítés után két évig
- Tanácsadás és folyamatos kapcsolat a gyümölcsösök tulajdonosaival

Program

A tanfolyamok két részből állnak. Az elméleti oktatás az alábbi témákat fedi le:

- Miért telepítsünk hagyományos fajtákat? (Genetikai diverzitás megőrzése, természet- és környezetvédelem)
- Vidéki tájak ökológiája (a természetes sokféleség védelme és gazdagítása)
- hagyományos lengyel tájfajták
- Hogyan telepítsünk új gyümölcsösöt? (helyszín és fajták kiválasztása, talajelőkészítés)
- hagyományos gyümölcsösök kezelése és védelme (vadak elleni védelem, betegségek, metszés)
- gyümölcslé és almabor készítése, aszalás

A gyakorlati részben a résztvevők megtanulják:

- hogyan készítsék elő a helyszínt a tervnek megfelelően
- hogyan ültessenek csemetéket
- hogyan metsszenek csemetéket és idősebb fákat

Értékek

A gyümölcsösök telepítésének holisztikus megközelítése miatt a program igen népszerű. Az ingyen biztosított csemetékkel további, nagy munka jár: a terület előkészítése, a faültetés és a gyümölcsös gondozása az önkéntesek feladata. A változások látványosak. Gyakran üres, elhanyagolt területek telnek meg élettél, látványosan nő a természetes sokféleség. A tulajdonosok ismerik a gyümölcsös ökológiáját, és magukénak érzik a természet- és környezetvédelem feladatát.

Amikor lehetséges, az új gyümölcsös közterületre kerül (mezőgazdasági iskolák, tanácsadó központok, városi parkok) helyi csoportok részvételével. Az ültetés közös ünnep, ahol a munka és a kikapcsolódás összefonódik.

Nyilvánosság

Az alapítvány honlapjától kezdve számos internetes és egyéb sajtófelületen.

Néhány példa:

www.agrinatura.pl

[A projekt honlapja](#)

10 Kis gyümölcsprések hálózata

A találkozás és tudásmegosztás értéke

Projekt típus

Szociális: Tapasztalatcsere és tudásmegosztás kis gyümölcsprések üzemeltetőinek informális hálózatában

Vállalati: A hálózat új termékek fejlesztéséhez, a marketing optimalizálásához, illetve új vásárlók eléréséhez kíván ötleteket nyújtani. A tagok tippekkel, útmutatással segítik egymást újításokkal és technikai problémákkal kapcsolatban.

Helyszín: Németország

Kapcsolat: Andreas Wegener, Burkhardt Kolbmüller

streuobst.dresden@grueneliga.de b.kolbmueller@t-online.de

Találkozások ideje: Évente egy összejövétel

Szolgáltatás

- Önszerveződő találkozók: a program szervezője az alapfeltételeket biztosítja (helyszín, szállás, étkezés), és témajavaslatokat gyűjt a tagoktól a beszélgetésekhez.
- Tapasztalatok, ötletek, technikai problémák és megoldásuk, programok, kapcsolatok megosztása
- Termékbemutatók a találkozókra belül
- Termékkóstolók
- Beszélgetések különféle témákban

Leírás

2006 elején néhány szászországi gyümölcsmalom üzemeltetője tapasztalatcsere és kapcsolatépítés céljából találkozott. Tekintettel a rendezvény sikerére 2018-ra országos találkozó szervezését tűzték ki a Bundesfachausschuss Streuobst / NABU ernyője alatt, amely Németország legjelentősebb természetvédelmi egyesülete.

Az egyesület szerepe a németországi gyümölcsösök támogatásában kiemelkedő. Ennek része az a címjegyzék is, ahol az ügyfél saját termését feldolgozó gyümölcsprések és olajmalmok között válogathat, ha így kíván olajhoz, gyümölcsléhez jutni. Németországban több mint 500 almabor üzem működik. Az első találkozóra kb. 250 helyhez kötött és 100 mobil prés kapott meghívást, végül mintegy 70 vett részt.

Az első találkozó hatalmas sikert aratott, ahogy a 2019-es is. A két rendezvény eredményei közé tartozik a szerveződés önmeghatározása és a kis gyümölcsmalmok követelményeinek kidolgozása. A préshálózat 2020-ban a „Fruchwelt Bodensee” termelői gyümölcs, párlatfőző és mezőgazdasági mérnöki nemzetközi vásáron találkozott. A következő találkozót is oda tervezik.

Értékek

A prés érkezése társasági esemény, ahol találkozni, beszélgetni, és tanulni lehet metszésről, gyümölcsösök fenntartásáról és a termés tartósításáról. A mozgó és kis gyümölcsmalmok évente mintegy 50 millió liter almalevet préselnek 100 millió euró értékben.

A saját gyümölcsből saját gyümölcslé előállítása iránti érdeklődés a saját fák és gyümölcsösök értékének felismeréséhez vezet. Így szolgálja a termés betakarítása e ritkuló tájak és élőhelyek megőrzését.

Nyilvánosság

A hálózatról (beszámoló németül a NABU honlapján)

[Facebook oldal](#)

11 Utazó prések

Saját gyümölcstől a saját gyümölcsléig

Projekt típus

Szociális: A prések összehozzák a hasonló érdeklődésű embereket

Vállalati: A Sonne eG non-profit szervezetek fő bevételi forrása.

Közösségi: gyümölcsös- és gyümölcsfabarátok, természetvédők, méhészek és társaik hálózata

Helyszín: Németország

Kapcsolat: Sonne eG info@sonne-streuobstwiesen.de

Préselés ide: szeptembertől november végéig

Szolgáltatás

Az ügyfél saját különleges gyümölcslevet kap a magával hozott termésemből. Ez lehet például alma, körte, birs vagy vegyes gyümölcs.

Gyümölcsborok érleléséhez a lé hozott edényekbe hidegen, a pasztőrözött gyümölcslé pedig 3 vagy 5 literes bag-in-a-box (kartondobozba csomagolt zsák csappal) tasakokba kerül. Az utóbbi 1-2 évig is eláll, felbontva 8-12 hétig. Az utazó prés előre foglalt időpontok szerint járja a környéket, egy-egy napra megállva. A helyszínen áram- és vízellátás, valamint az utánfutót vontató jármű számára jó megközelíthetőség szükséges.

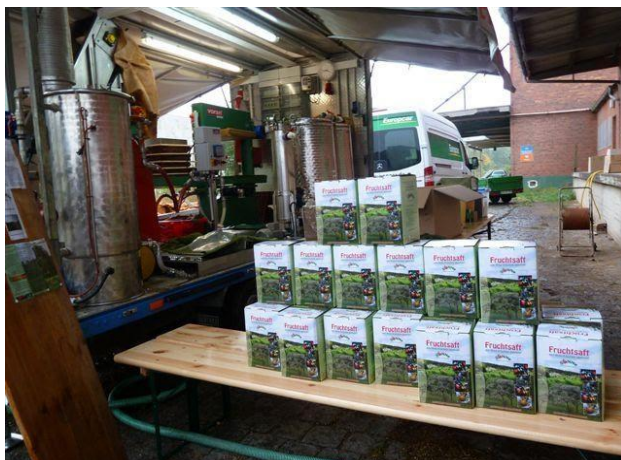

A folyamat leírása

A nap szervezőjével egyeztetett időpontra technikai okokból legalább 50 kg gyümölcsöt várnak. A termés mennyiségét a regisztrációkor jelezni kell.

- Kézre eső tárolókban olyan gyümölcsöt várnak, amely három napnál tovább nem feküdt a talajon, tiszta, érett, penész- és sérülésmentes.
- A megrendelő a gyümölcsöt a mosókádba önti, és felügyel a bekerülő gyümölcs minőségére. Eltávolítja az ágakat, kampókat, rothadt gyümölcsöket és hasonlókat.
- A gyümölcspapríték nyomólapok közé, préselő textilekre kerül
- A kipréselt lé szűrés után egy tartályba folyik
- A 78-85 °C-on pasztőrözött gyümölcslé 3 vagy 5 literes tasakokba jut
- Erjesztett italok előállításához hőkezelés nélkül kerül a gyümölcslé a megrendelő által hozott edényekbe

A prés 50 kg gyümölcsöt nagyjából 20 perc alatt dolgoz fel, míg 500 kg-t egy óra alatt. 50 kg gyümölcs mintegy 30 l ízletes gyümölcslévet ad. A munkához a gyümölcsprésnek áram- és vízvezeték-re van szüksége minden helyszínen.

Értékek

Társadalmi:

Ha már tele a kamra és a fagyasztó is gyümölcsrel, a lékészítés kiváló módja a termésfelesleg felhasználásának, így elkerülhető a pazarlás. A keletkezett hulladék is hasznosítható például takarmányként vagy komposztként, így semmi sem vész kárba. A saját lé készítése elvezeti a felhasználót idős fának értékéhez, gondozásához, új fák ültetéséhez. A vegyszermentes gyümölcsből készült frissen préselt lé egészséges is.

Pénzügyi:

Az ügyfelek eladhatják gyümölcslevüket. Egyes iskolai osztályok a gyűjtött almából készült gyümölcslé eladásával tesznek szert bevételre. A Sonne egyesület minden nyereségét jótékony célokra, pl. gyümölcsösök megőrzésére, képzések szervezésére, helyszíni tanácsadásra fordítja.

Környezeti:

Az utazó prés közvetve is hozzájárul a gyümölcsösök védelméhez és növekedéséhez, hogy kulturális örökségük a régióban fennmaradjon.

Nyilvánosság

Gyümölcslé az utazó présből

Utazó prés szórólap (németül)

A SONNE honlapja

12 Egy hagyományos helyi termék új élete

Helyi vörösbor meggy ízesítéssel

Projekt típus

Szociális: A helyiek kulturális örökségét, hagyományait ápolja

Vállalati: Egy kis helyi magáncég a fenti termékkel támogatja a régiót

Közösségi: A méltatlanul mellőzött meggy népszerűsítésére a cég a helyi családi gazdaságokkal, kistermelőkkel működik együtt.

Helyszín: Orvieto (TR), Olaszország

Kapcsolat: Compagnia della Guìsciola snc di Ivano Tozzi

& C. info@svinnere.it

Projekt ideje: évente június végétől július közepéig szüretelve, ősszel feldolgozás

Termék

A cég új kis gyümölcsösöket telepít, emellett kis helyi családi gazdaságok terméséből is vásárol. Ez kedvez a kistermelőknek, gyümölcsöseikre enélkül elhanyagolás és felhagyás várna. A vállalkozás a régió hagyományos, meggyes vörösborának termelését elevenítette fel.

Leírás

A fő termék egy helyi, cseresznye ízesítésű vörösbor, a svinnere. Az ősi középkori recept meggyet, alkoholt és cukrot is tartalmaz. Az ötlet a háromfős cég alapítóiban a nagymama 25 éves palackjának megtalálásakor merült fel. Az ital ennyi idő után is megőrizte tökéletességét. A régi recept szerint készülő bor mellett meggylekvárt és ecetet is termelnek kis mennyiségben. A meggy kémiai analízise megmutatta, milyen gazdag antioxidánsokban és szorbbitolban, ami az egyetlen, cukorbetegnek számára is fogyasztható cukor. A meggyet nagy körültekintéssel, kézzel szüretelik június végén. A gyümölcs préseléskor kádakba kerül alkohol és cukor kíséretében. A Svinnere 4-5 év elteltével kerül felcímkezett palackokba.

Értékek

Társadalmi: A kistermelők számára kiváló támogatási forma, amely a piacon el nem adható gyümölcsért kínál pluszjövedelmet.

Pénzügyi: A Compagnia della Visciola (Meggy Társaság) helyi termékkülönlegességeket értékesít.

Környezeti: A folyamat nagyszerű módszer a helyi kulturális örökség és gyümölcsösök védelmére is.

Nyilvánosság

[Svinnere honlap](#)

13 Éledő örökség

A Cabellotta alma a helyi gazdák és a település büszkesége

Projekt típus

Szociális: A program része a Liguria régióban fekvő, félreeső Valbrevenna-völgy lakóinak körében jól ismert tájfajta Cabellotta alma népszerűsítése

Vállalati: Alma és lekvár értékesítési lehetőség a kihívásokkal teli táj lakói és a helyi kistermelők részére

Közösségi: A projektet az önkormányzat hirdette meg, hogy hálózatba szervezze a völgy lakóit (gazdákat, családokat, termelőket, fogyasztókat) elfeledett almájuk megmentéséért.

Helyszín: Valbrevenna e Alta valle Scrivia, Genova közelében Olaszországban

Kapcsolat: Comune di Valbrevenna, Aldo Scorzoni.

turismo@comune.valbrevenna.ge.it

Projekt ideje: októberi szüret, februári faültetés

Termék

A program gazdálkodóknak, háztartásoknak és kis szövetkezeteknek szól a hagyományos Cabellotta almafajta felelevenítéséért, művelésének népszerűsítéséért.

Leírás

A projekt 2013-ban a régió Cabellotta fáiak feltérképezésével indult, és a tulajdonosok a téli felújító metszésről tanulhattak. Ma az önkormányzat szervezte eseményen árulják és népszerűsítik a gyümölcsből készült termékeket minden októberben. A februári találkozón pedig gazdák és kerttulajdonosok ingyen csemetéket kaphatnak, és a téli metszésről és faápolásról tanulhatnak.

A projekt tartalma

- A gyümölcsösök felkutatása, felmérése
- Párbeszéd a gazdákkal metszésről és az idős fák kezeléséről
- Tapasztalatcsere idős gazdákkal az idős fák ápolásáról
- Rügyek és fiatal ágak gyűjtése oltáshoz
- Fiatal oltóvesszők gyűjtése oltáshoz
- Cabellotta csemeték szétosztása a közösségben
- Találkozók a közösséggel tapasztalatcsere céljából

Értékek

Szociális: A program kiváló lehetőség a kistermelők és a kis falusi közösségek kulturális örökségének támogatására. A környék lakói erősen kötődnek a tájhoz, ugyanakkor embert próbáló a megélhetés. Az ilyen projekt lehetőséget nyújt a helyi kistermelők jövedelmének kiegészítésére is a gyümölcs eladásán keresztül.

Pénzügyi: A projekt költségeinek egy részét és az éves telepítések teljes összegét a helyi önkormányzat biztosítja.

Környezeti: A gyümölcsösök és a helyi kulturális örökség felelevenítésének, a természetes sokféleség és a gyümölcsösök alkotta táj védelmének kiváló módja.

Nyilvánosság

[Valbrevenna település honlapja \(olaszul\)](#)

14 Egy őszi gyümölcsfesztivál

A helyi közösség és a helyi termés ünnepe

Projekt típus

Szociális: A fesztivál tíz helyi közösség és gyümölcsöseik ünnepe

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához

Esettanulmányok

Vállalati: Helyi közösségek állítják ki, és értékesítik termékeiket, például lekvárt, befőttet, aszalványokat, süteményeket.

Közösségi: A helyi közösség és a látogatók hagyományos gyümölcsfajtákról és ehető gombákról tanulnak.

Helyszín: Aggteleki Nemzeti Park, Az Aggteleki Barlang látogatóközpontja, Gömör, Magyarország

Kapcsolat: gomorke@gmail.com

A fesztivál ideje: szeptember, évente

Szolgáltatás

A gömöri gyümölcsfesztivál egy hagyományos gyümölcsfajta és gomba kiállítást is bemutat. A látogatókat a kiállításon a helyi fajtákat és tulajdonságaikat ismerő szakemberek vezetik. A környék gombáit vezetett kiránduláson gyűjthetik az érdeklődők. A gombákat határozás után kiállítják. A vendégek megkóstolhatják, megvásárolhatják a helyi közösség hagyományos gyümölcskészítményeit, ételkülönlegességeit, emellett helyi kézműves termékek is felvonulnak. Az érdeklődők gyümölcsstermesztésről szóló előadásokon vehetnek részt.

Leírás

A környék lakói meghívást kapnak helyi gyümölcsfajtaik kiállítására, és arra, hogy ismeretlen gyümölcsfajtákat hozzanak. A gyümölcsöket szakértők határozzák meg. Az újfehértói génbankot hagyományos almafajta képviselik. A fajtákat címkével állítják ki, tulajdonságaikat gyümölcsész szakemberek ismertetik. A látogatók hagyományos gyümölcsösökkel, értékeikkel, fenntartásukkal és hagyományos gyümölcsfeldolgozó módszerekkel ismerkedhetnek. Almalé, szilvalekvár, aszalvány készítő bemutatókat láthatnak. A helyi gombák és gyümölcsfajta kiállítása, főzés és kézművesség mellett hagyományos népzene és néptáncbemutatók is színesítik a programot.

Értékek

2008 óta minden évben hagyományos gömöri gyümölcsfajtákkal és feldolgozásukkal ismerkedhetnek a résztvevők a rendezvényen. (Itt miért nincs több minden? Kulturális örökség, táj stb? miért?)

Nyilvánosság

Lehet, hogy célszerű lenne a konkrét eseményt linkelni, mert a kettő felsorolt linkből egyik sem mutat a konkrét rendezvényre vagy projektre.

[Fesztiválportál](#)

[Az Aggteleki Nemzeti Park honlapja](#)

15 Trust Juice

Piacra termelő feldolgozóval együttműködő önkéntesek a pazarlás ellen

Projekt típus

Szociális: A szüretben és a gyümölcslé készítésében önkéntesek segítenek. A bevétel közösségi- és társadalmi programokat támogat.

Vállalati: nonprofit szervezet

Közösségi: A projektet önkéntesek üzemeltetik és irányítják.

Helyszín: Gloucestershire, Anglia

Kapcsolat: Martin Hayes martin.hayes9@yahoo.com

Projekt ideje: Folyamatos

Termék

Az almale permentmentes Gloucestershire almából készül a Gloucestershire Orchard Trust támogatásáért. Az alma magán- és közösségi gyümölcsösök kiterjedt köréből származik. Önkéntesek csoportja szüretel, az Apperley Centre és a Shrubberies School diákjai besegítenek. Szüretkor az érdeklődő tulajdonosok tanácsot is kaphatnak a gyümölcsöseik fenntartásához.

Leírás

A Trust Juice-t permentmentes Gloucestershire almából préselik, többek között a Gloucestershire Orchard Trust Longney-i gyümölcsöseiből. A cél, hogy a gyümölcsle eladásából származó minden haszon Gloucestershire hagyományos gyümölcsöseinek megőrzésével és ünneplésével kapcsolatos tevékenységeket támogasson, beleértve a Gloucestershire Orchard Trust munkáját.

2016-ban három lelkes gyümölcsész összefogott, hogy Gloucestershire csodálatos, hagyományos almáskertjeinek termését hasznosítsák, a hatalmas gyümölcspazarlás elkerülése érdekében, és a gyümölcsösök ökológiai, környezeti és kulturális értékeinek megmentéséért.

Az önkéntescsoport gyümölcsösök garmadában szüretelt, és abból finom, tiszta almalé készült a Gloucestershire Orchard Trust támogatására. Parkokból és más közterületekről is igyekszik gyümölcsadományokra szert tenni barterezéssel, például pár üveg gyümölcsléért cserébe. A tulajdonost a gyümölcs saját begyűjtésére bátorítják, az önkéntesek a maradékot szüretelik.

A Lottery Fund 1000 fontos támogatásának köszönhetően a Trust Juice egy év után elérte a pénzügyi önállóságot.

gyümölcsfeldolgozó üzem és tagja a csoportot irányító testületnek, így bezárul a kör, a termékkel kapcsolatos döntéshozatal gördülékenyebb.

A palackok címkéi a helyi szabályozásnak megfelelően feltüntetik az összetevőket, tápértéket, HR-kódokat.

A „Trust Juice” név jogvédett, ez a márka védelméért fontos. A copyright költségei a gyümölcslé értékesítéséből idővel megtérülnek.

A végtermék biztosítási költségeit a feldolgozó állja, emellett palackozza, címkézi és marketing-tanácsadást biztosít a haszon 80 százalékáért cserébe. 20 százalék jut a projektre.

A legtöbb gyümölcsfeldolgozó szabott áron dolgozik, a fenti folyamatokban való részvétel nélkül. Bár kedvezőbb üzleti feltételek is elképzelhetők lennének, amíg ingyen gyümölcs érkezik, megéri az együttműködés.

A gyümölcs piaci árát pénzben vagy pénzben és gyümölcslében térítik. Majd a Trust Juice 12 üveges kartonokban, 24 fontért kerül a helyi üzletbe, közösségi boltokba, független szupermarketekbe és benzinkutakhoz. Évente mintegy 1000 üveggel termelnek és adnak el.

Értékek

A projekt a közösség jóindulatára és önkéntes munkájára támaszkodik. Minden bevétel a gyümölcsösökhöz kötődő programokat támogat, például új közösségi és iskolai gyümölcsösök létesítését. A fókuszban a környezet és gyümölcs kapcsolata áll, a fák és gyümölcsösök egészségére vonatkozó irányelvekkel.

Nyilvánosság

[Trust Juice video - A kör bezárul](#)

<https://www.bushelpeck.co.uk/trust-juice>

<https://glosorchards.org/home/blog/2017/01/23/trust-juice-launched/>

16 A Természetes Gyümölcsös Tanúsítvány

Vegyszermentes hagyományos gyümölcsösök minősítési rendszere

Projekt típus

Szociális: A Natural Orchard Pledge (NOP, Természetes Gyümölcsös Tanúsítvány) egy lehetséges híd a vegyszermentesen kezelt hagyományos gyümölcsösök tulajdonosai, fenntartói és a kereskedelmi cégek (pl. almalé és almabor készítők, élelmiszergyártók és forgalmazók) között.

Vállalati: A NOP olyan minősítési eljárást kínál gyümölcsösök tulajdonosainak és kereskedelmi termelőknek, amely prioritásként kezeli és kiemeli a vegyszermentes hagyományos gyümölcsösök egészségét, élettartamát és támogatja természetes sokféleségüket. Könnyen bevezethető és alkalmazható, emellett megfizethető módszer, amely növeli a hagyományos gyümölcsösökből származó termés és a belőlük előállított termékek kereskedelmi értékét.

Közösségi: Arany, ezüst és bronzfokozatú minősítési rendszer a hagyományos gyümölcsösök iránti egyéni és közösségi elköteleződés bátorításáért, és azért, hogy felhívja a figyelmet a gyümölcsösök szerteágazó helyi kulturális, táji, környezeti és közösségi hasznaira.

Helyszín: Egyesült Királyság

Kapcsolat: David Lindgren david@cotswoldfruit.co.uk

Időszak: Szüret augusztustól októberig, feldolgozás ősszel

Szolgáltatás

A rendszer egyelőre fejlesztés alatt áll, még nem indult el. A tervek szerint a minősítést vagy az emblémát használni kívánó termelők a felhasznált gyümölcsmennyiség függvényében éves díjat fizetnek. A hagyományos gyümölcsösök tulajdonosai a People's Trust for Endangered Species (Népi Szövetség a Veszélyeztetett Fajokért) szervezetnél regisztrálva vehetnek részt, a nagyobb gyümölcsösök névleges díjat fizethetnek.

A gyümölcsösök bizonyítják, hogy a követelményeknek megfelelnek, egyes kiválasztott gyümölcsösök független ellenőrzésen esnek át. A tervek szerint témában járatos ellenőrök a tágabb gyümölcsész közösségből (például megyei gyümölcsész csoportok, közösségi gyümölcsösök tagjai, az Orchard Network és az Orchard Project tagjai) kerülhetnek ki országszerte.

Leírás

A tanúsítvány céljai:

- Több általános fogyasztói figyelmet a vegyszermentes hagyományos gyümölcsösök értékeinek
- Javuljon a hagyományos gyümölcsösök és vegyszermentes termésük társadalmi elismertége
- A kereskedők és más lehetséges ügyfelek figyelmét felkeltő mechanizmus a termelők részére
- Egyszerű feltételrendszer a hagyományos gyümölcsösök tulajdonosainak gyümölcsöseik ápolásához, fenntartásához
- Ismeretterjesztés a gyümölcsösök természetes sokféleséget, élővilágot, közösségeket és tájat támogató, szerteágazó értékeinek mélyebb megértéséért.
- A tulajdonosok és a gyümölcsösök termékei iránt érdeklődő lehetséges ügyfelek összekötése

Értékek

A rendszer lehetséges pénzügyi értékének és életképességének meghatározása folyamatban van. Ahogy nő a minősítés elfogadottsága a

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához

Esettanulmányok

termelők és gyümölcsös-tulajdonosok körében, úgy emelkedik társadalmi és környezeti értéke is. A jelenlegi elképzelések szerint a NOP számára a legmegfelelőbb struktúrát a közhasznú társaság jelentené.

17 Oltóágbörze

A közös oltóágbelfedezés és csere öröme

A projekt szintjei

Társadalmi szintSzociális:

Az álmos, hideg évszakot felpezsdítő regionális téli gyümölcsész- és oltótalálkozó

Vállalkozási (hol vállalkozási, hol vállalati?) szinten:

Oltóágcserre, gyökéralany vásárlási lehetőség, helyszín kis helyi vállalkozások termékeinek pl. gyümölcsle, almabor, méz értékesítéséhez

Közösségi szinten:

Közösségi: Különbéféle oltási eljárások bemutatója, oktatása, tanácsadás. Az oltóágcserre, és a hozzá gyakran kapcsolódó magbörze a közösségi gazdaság példái - pénzmentes csere, új készségek elsajátítása, helyi gyümölcsfajták népszerűsítése.

Helyszín: Buckingham Garden Centre, Midlands, Egyesült Királyság

Kapcsolat: Claire Conway-Crapp, a Mid-Shire Orchard Group elnöke

MSOGChairman@yahoo.com

Esemény ideje: február eleje évente

Szolgáltatás

A vendégek ritka helyi hagyományos alma-, körte-, szilva- és cseresznyefajták (egyéves, egyenes, oltásra alkalmas) oltóágait oszthatják meg, cserélhetik el és vásárolhatják meg. Ezeket helyben választott alanyra olthatják vagy hazavihetik, hogy új fákat oltsanak.

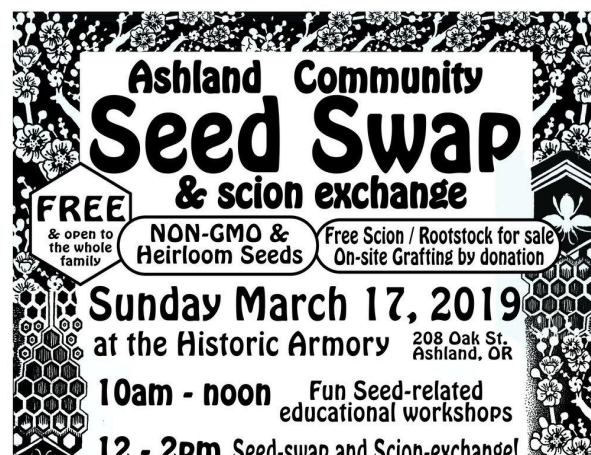
Leírás

A résztvevők egészséges oltóágakat hoznak kedvenc gyümölcsfáikról

Segédanyag hagyományos gyümölcsészet oktatásához

Esettanulmányok

felcímkézve (lehetőleg ceruzánál vékonyabb, legalább 20 cm-es egyéves hajtásvégeket). Bármilyen gyümölcsfajtát szívesen fogadnak! Csak egészséges növényről gyűjtsünk, kerüljük a beteg fákat! A vesszőket vagy egyenként vagy kötegben címkézik. Címkézéshez ideális a festő fedőszalag az oltóág körül zászlósan vagy a kötegeknél madzaggal rögzített címke. Az oltóágkötegeket alul-felül gumi vagy masnira kötött spárga rögzíti, így könnyebb kezelni egy-egy oltóvessző eltávolítása után. Az ágak vágási felületét szövet, konyhai törülő vagy újságpapír borítja, ezt vízbe áztatjuk, majd óvatosan kinyomkodjuk belőle a vizet. Ez a nedves „zokni” védi a vesszőket a kiszáradástól. Az esemény kezdetéig az oltóágak hűvös, sötét helyen várnak, például a hűtőszekrényben nedves „zoknijaikban” és zárt műanyag tasakokban. A rendezvény napján az ágak az addigi csomagolásból a helyszínen kapott edényekbe kerülnek, majd rendezetten felsorakoznak jól látható címkéssel azért, hogy könnyen megtalálhatók és szemrevételezhetőek legyenek. Minden vessző ingyen cserélhető. Cserevessző híján a látogatók adomány fejében juthatnak oltógallyhoz. Több mint 300 alma és más gyümölcsfajta áll rendelkezésre. Az oltóanyag otthon gyökéralanyra vagy fára oltható illetve díj fejében a helyszínen gyökéralanyra. Sokféle gyökéralany vásárolható.

Értékek

Az eseményen több mint 300 különböző fajta cserélhető minden télutón 2009 óta.

Nyilvánosság

[Az eseményt szervező csoport a Facebookon](#)

[Az eseményt szervező csoport honlapja \(angolul\)](#)

18 Az Orchard Network

Országos szakértői és szervezeti csoport a gyümölcsösök fenntartásáért és védelméért Nagy-Britanniában

A projekt szintjei

Társadalmi: A nagy-britanniai hálózat egy ernyőszervezet a gyümölcsösök fenntartását, népszerűsítését, védelmét érintő információk megosztásáért. Számos tagság alapú helyi gyümölcsész egyesület is tagja.

Vállalati: Az Egyesült Királyság kereskedelmi célú gyümölcsstermesztése főként intenzív gyümölcsösökből származik. Az ipari termelés sikere azonban elválaszthatatlan a hagyományos gyümölcsösök jövőjétől.

Közösségi: Európában az identitás szorosan összefonódik az elfogyasztott étellel. E hovatarozás kulcseleme a gyümölcsösök termése. A gyümölcsösökhöz kapcsolódó kulturális örökség minden más élelemforrásnál erősebb közösségkovacsoló erő.

Helyszín: Egyesült Királyság valamint Dél- és Észak-Írországgal

Kapcsolat: Steve Oram, titkár, steve.oram@ptes.org

Tevékenység:

A hálózat tagjai évi két találkozáson a gyümölcsösöket érintő témák garmadát vitatják meg a holtfában élő (szaproxil) rovaroktól a tervezési jogszabályokon át a legjobb körtebor receptekig. A szerveződésben sokféle tematikus csoport működik számos taggal.

Leírás

A hálózat céljai

- Megállítsa és visszafordítsa a gyümölcsösök és élőviláguk biodiverzitás-csökkenését
- Mélyítse a gyümölcsösök, hagyományos gyümölcsfák és fajták értékének ismeretét a természet, ember és kulturális örökség védelméért.
- Építse az érintett szervezetek közötti kapcsolatokat a tudás-, és készségek fejlesztése, megosztása és védelme érdekében valamint tudományos kutatási lehetőségeket vázoljon fel
- Támogassa a gyümölcsösöket, gyümölcsfákat és genetikai sokféleségüket segítő jó gyakorlatokat
- A hatékonyabb védelem lehetőségeinek feltárása, jó gyakorlatok bevezetése, folytatása

- Támogatás és tanácsadás a gyümölcsösök és gyümölcsfák megtartásához, fenntartásához, telepítéséhez
- Szakpolitikai fejlesztések és kormányzati szerepvállalás közti kapcsolódási felület biztosítása

Az alcsoportok

- támogatják a gyümölcsösök, gyümölcsfák és fajtáik védelmének és megőrzését
- új gyümölcsösök és fák ültetését segítik
- népszerűsítik a természetes sokféleség szempontjából legkedvezőbb jó gyakorlatokat
- azonosítják a veszélyeztetett gyümölcsösöket és fákat
- releváns tudományos kutatási lehetőségeket vetnek fel
- meghatározzák, hogyan köthetők össze a gyümölcsösök kedvelői a tudás, tapasztalat és a jó gyakorlat megosztásáért.

Értékek

A hagyományos gyümölcsösöket 2007-ben gazdag természetes sokféleségükért a Joint Nature Conservancy Committee (JNCC, Közös Természetvédelmi Tanács) kiemelt jelentőségű élőhelynek ismerte el. Az UK Habitat Action Plan (Élőhely Akcióterv, HAP) kidolgozására irányítócsoporthoz alakult lefektetve az Orchard Network alapjait is.

Nyilvánosság

[The A hálózatról a PTES honlapján \(angolul\)](#)

Az Orchard Network hamarosan jogi személyiség nélküli egyesületté alakul, ami szélesebb médianyilvánosságot tesz lehetővé. Egyelőre a People's Trust for Endangered Species honlapja mutatja be a hálózat tevékenységeit.

Orchard Network

Find out about orchard projects in the UK, community orchards, events, nurseries, orchard services in your area, or where to pick local fruit